

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Urednik:
Ivan Isailović

Prevod:
Miodrag Sibinović

Lektura:
Tamara Sokić

Dizajn korica:
Ognjen Klisara

Prelom:
Ivan Isailović

Štampa:
F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:
1000

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo
Terazije 35, Beograd
info@kontrastizdavastvo.rs
kontrastizdavastvo.rs
www.glif.rs

MIHAIL JURJEVIČ
LJERMONTOV

IZABRANE PESME

*Preveo s ruskog
Miodrag Sibinović*

KONTRAST
Beograd, 2024.

PESNIK

Kad je Rafael nadahnuti
Prečiste Deve sveti lik
Kičicom živom naslikao,
Svojom veštinom ushićen
Pred slikom je odjednom pao!
Al' zanos brzo se čudesni
U mladim grudima stišao,
Premoren slikar, zamukao,
Zaboravio i žar nebeski.

Tako i pesnik: tek što blesne
Kad saspe perom ruke svesne
Svu dušu; lira u času tom
Začara svet, pesnik zanesen
Opeva, vođen rajskim snom
Vas, vas! idole svoje duše!
I ubrzo mu sni presuše.
Zanos u duši mu nestaje,
Splasnu, iščile i vizije!
No dugo, dugo s tugom vije
One početne doživljaje.

(1828)

JADIKOVKE TURČINA

(Pismo. Prijatelju strancu)

Jesi li čuo kad za čudan kraj pod zracima vrelim,
Gde su već žute livade samo rascvetane?
Gde bezobzirnost i podvale zlobu hrane?
Gde se srce ljudi jedino strastima veseli?
I gde se povremeno jave
Umovi hladni, trezveni i čvrsti kao kamen,
Al' im se preranom tugom snaga isisava
I rano se gasi njihov umirujući plamen.
Tu ljudima život rano dotežava,
Za radošću se svakom tu šunja mučnina,
Tu čovek ugnjeten stenje, kô rob u negvama!...
Prijatelju! Taj kraj je... moja otadžbina!...

P. S. Ah, ako razumeš šta ti kažem,
 Snishodljiv prema meni budi.
 Neka istinu zaklone laži:
 Šta da se radi? – Samo smo ljudi!

(1830)

PREDSKAZANJE

Doći će dan, Rusije crni dan,
Kad će se srinuti carski presto sam,
I ljubav kad će postati rulji strana,
I krv i smrt – kad postaće nam hrana.
Za decu kad, i za nevine žene
Mač neće moći ni zakon da pokrene,
Kad strašni smrad će usmrćenih tela
Okružiti sva naša rastužena sela,
Na svaki mig da žrtve mu padaju.
Haraće glad po našem dragom kraju.
Kad rujni sjaj oboji vode reka,
Ugledaćeš i svemoćnog čoveka –
Kad vidiš ga, razumećeš svu dramu,
Prozrećeš mu i strašnu čeličnu kamu:
I drži se! – tvoj plač i tvoji krici
Rađaće smeh u očajničkoj bici.
I mračno sve, znaj, biće tad toliko,
Kao plašt s tim uzvišenim likom.

(1830)

* * *

Niko, baš niko ne zasladi
Čamu izgnanstva mog metežnog!
Da volim? – Voleh tri puta,
Voleh tri puta beznadežno.

(1830)

PROSJAK

Kraj vrata manastira sveta
Drhturi ispružena ruka.
To prosjak vapi, slab i setan
Od gladi, žeđi i od muka.

Moli za koru hleba jadnik,
Oko mu piju jadi pusti.
Al' neko tada kamen hladni
U ispruženu ruku spusti.

Tako ja čekah ljubav tvoju,
Dok suze kapahu polako.
A ti si svetlu nadu moju
Obmanula zauvek tako.

(1830)

CRNE OČI

Mnogo zvezda je u noći,
A zašto su samo dve u vas,
Južne oči! Crne oči!
U zli smo se susreli čas.

Svakome će zvezde noći
Rajskom srećom zameniti jad.
Vaše zvezde, crne oči,
Donesoše meni raj i ad.

Južne oči, crne oči,
Osudu na ljubav spazih vam u zeni,
Zvezde dana, zvezde noći
Od tog časa postadoste meni.

(1830)